

FOB 05.448

Støtte til handicappet mands normalsamvær med sine børn. Kompensationsprincippet

En mand der havde en væsentlig funktionsnedsættelse med bl.a. hjerneskade og udbredt lammelse, søgte efter et genoptræningsophold om særlig socialpædagogisk støtte i forbindelse med weekendsamvær med sine 2 børn på 10 og 12 år. Efter samværsresolutionen havde manden ret til samvær hver anden weekend og en ugentlig hverdag, svarende til normalsamvær. Kommunen bevilgede kun særlig støtte svarende til en månedlig samværsweekend og henviste til at manden nu var blevet mere selvhjulpne og boede så tæt på børnene at de selv kunne cykle på kortere besøg. Det sociale nævn stadfæstede afgørelsen.

Ankestyrelsen afviste sagen da den ikke var af principiel eller generel betydning, men beroede på en konkret vurdering af mandens behov for hjælp. Ombudsmanden henstillede at Ankestyrelsen tog sagen op til behandling, navnlig med henblik på at belyse kompensationsprincippet betydning i forhold til ydelse af socialpædagogisk støtte til handicappede i forbindelse med udøvelse af samvær. Sagen indeholder en gennemgang af kompensationsbegrebet på handicapområdet og en gennemgang af reglerne for Ankestyrelsens antagelse af sager til realitetsbehandling.

Ankestyrelsen tog herefter sagen op til behandling og tildelte socialpædagogisk støtte til samvær hver anden weekend.

(J.nr. 2004-1542-051).

Institution A indgav på vegne af B en klage over myndighedernes afslag på socialpædagogisk støtte til samvær med B's børn hver anden weekend efter servicelovens § 73.

Det fremgår af sagen at B i 2001 blev ramt af en række apopleksianfald der medførte en væsentlig nedsættelse af hans funktionsevne, herunder udbredt lammelse.

Forud herfor var B blevet separeret, og i forbindelse med separationen var der blevet indgået en samværsaftale hvorefter B havde ret til samvær med sine to børn på 10 og 12 år hver anden weekend samt hver tirsdag til onsdag.

På grund af sin sygdom var B i en længere periode under optræning på X-kollegiet. Under dette ophold bevilgede Århus Amt B støtte til samvær med børnene én gang om måneden.

B ansøgte i forbindelse med udskrivning til egen bolig Århus Kommune om socialpædagogisk bistand til samvær med sine to børn. B ønskede 2 x 8 timers bistand hver anden weekend.

Århus Kommune traf afgørelse ved brev af 3. marts 2003 hvorved B blev bevilget særlig bostøtte i forbindelse med samvær med sine børn. Af afgørelsen fremgår bl.a. følgende:

FOB 05.448

Forvaltningsret 13.1 -
2511.3

"I forlængelse af konference 22.1.2003 kan jeg bekræfte, at du er blevet bevilget bostøtte samt særlig bostøtte i forbindelse med samvær med dine børn fra Århus Kommunes Bofællesskabsteam.

Du vil blive kontaktet af (...), Bofællesskabsteamet for nærmere aftale om indhold og omfang af bostøtten. I forbindelse med samvær sammen med dine børn skal du være opmærksom på, at der højst kan ydes 3 timer pr. md. jvf. gældende instruks."

Ved brev af 10. marts 2003 klagede B over kommunens afgørelse idet han anførte at han burde have samvær med sine børn to gange om måneden. B's tidligere hustru (...) der er mor til B's to børn, klagede ved brev af 11. marts 2003 også over afgørelsen. Hun anførte i den forbindelse navnlig at yderligere støtte - af hensyn til børnenes trivsel - var nødvendig for at opretholde tilstrækkelig tilknytning mellem børnene og deres far. Den 17. marts 2003 klagede Forening C tillige over afgørelsen. Foreningen anførte bl.a. at det var vigtigt for såvel B som børnene at B kunne fungere så optimalt som muligt i faderrollen.

Efter at have genvurderet og fastholdt afgørelsen oversendte Århus Kommune den 31. marts 2003 sagen til Det Sociale Nævn for Århus Amt. Institution A fremkom ved brev af 27. juni 2003 efter henvendelse fra B med sine bemærkninger til sagen. Institution A anførte i sit brev bl.a. at kommunen ikke som påkrævet havde foretaget en konkret individuel vurdering af B's behov for støtte. Institution A anførte endvidere at kommunen tilsyneladende ikke havde tillagt det betydning at B forud for sin sygdom i henhold til samværsresolutionen havde haft samvær med børnene hver anden weekend.

På baggrund af Institution A's klage meddelte Århus Kommune den 1. juli 2003 det sociale nævn at kommunen havde besluttet at genvurdere sagen. Det sociale nævn indstillede herefter behandlingen af klagesagen.

Efter fornyet vurdering traf Århus Kommune afgørelse den 22. august 2003. I afgørelsen stod der bl.a.:

"Du bevilges 10-12 timer støtte til 1 mdl. weekendsamvær med dine børn i dit hjem. Det bevilgede timeantal er midlertidigt til årets udgang. Bevillingens omfang skal revurderes i december 2003 ud fra de opsamlede erfaringer under støtteforløbene. Et af målene under indsatsen er, at se på det konkrete støttebehov som det tegner sig nu, samt at vurdere og afsøge mulighed for andre løsninger fremover.

Ved udmålingen er taget i betragtning, at du er blevet mere selvhjulpne og er flyttet tættere på børnene, så de har mulighed for at cykle over til dig på kortere besøg. Der er derfor mulighed for jævnligt samvær med børnene af kortere eller længere varighed. Det skønnes derfor, at såvel dine som børnenes behov for samvær kan tilgodeses i den bevilgede periode."

Institution A klagede den 11. september 2003 på vegne af B over at Århus Kommune ved sin afgørelse alene bevilgede B støtte til en månedlig samværsweekend. I klagen henviste Institution A bl.a. til Ankestyrelsens meddelelse SM A-9-03.

Det Sociale Nævn for Århus Amt tiltrådte ved brev af 17. oktober 2003 kommunens afgørelse. I brevet anføres bl.a. følgende:

"Det Sociale Nævn *stadfæster* således kommunens afgørelse.

På baggrund af Institution (A)'s brev af 11. september 2003 lægger Nævnet til grund, at De accepterer Århus Kommunes (nu foretagne) konkrete, individuelle vurdering af Deres behov for støtte 12 timer under hvert weekendsamvær, men at De ikke kan acceptere begrænsningen til en weekend om måneden.

Det fremgår af Forening (C)'s brev af 17. marts 2003, at De i henhold til samværsafgørelse udfærdiget af statsamtet i forbindelse med Deres separation/skilsmissе har ret til samvær med Deres børn på henholdsvis 10 og 12 år hver anden weekend samt hver tirsdag til onsdag. De har efterfølgende fået en hjerneskode, hvilket har medført, at De er lammert og sidder i el-kørestol. Statsamtet har angiveligt ikke ændret Deres samværsafgørelse efter Deres sygdom. Forening (C) finder derfor, at kommunen skal give Dem støtte under samværet hver anden weekend, således at De har mulighed for at fungere så optimalt som muligt i faderrollen.

Under Deres tidligere genoptræningsophold på (X)-kollegiet har man vurderet Deres behov for bostøtte - herunder særlig socialpædagogisk støtte under samværet. Dette behov er der redegjort nærmere for i udtalelse af november 2002. Behovet blev anslået til 16 timers støtte fordelt på lørdag og søndag i relation til weekendsamvær. Under opholdet på (X)-kollegiet fik De bevilget støtte 2 x 8 timer en gang om måneden af amtet, da (X)-kollegiets træningsgruppe er en amtslig boform.

Efter Deres flytning til egen bolig den 1. juli 2003 bevilgede Århus Kommune Dem 3 timers støtte efter servicelovens § 73 til weekendsamvær 1 gang om måneden. Dette blev efter kommunens revurdering ændret ved afgørelse af 22. august 2003 til 12 timers støtte til 1 månedligt weekendsamvær. Bevillingen løber indtil årets udgang, hvor kommunen vil revurdere Deres behov.

Kommunen har ved afgørelsen bl.a. lagt vægt på, at De er blevet mere selvhjulpne og at De er flyttet tættere på børnene, således at de kan cykle hen at besøge Dem, og at der dermed er mulighed for jævnligt (kortere eller længere) samvær med børnene. Kommunen vil således ved årets udgang vurdere, i hvilket omfang De derefter har brug for støtte.

Det fremgår desuden af sagen, at børnenes moder gerne vil lade Dem have samvær med børnene i weekenden, når dette blot kan ske på betryggende vis. Hun og børnene besøger Dem en hverdag om ugen.

Institution (A) anfører i brev af 22. august 2003, at De kan acceptere det bevilgede timetal på 12 timer, men at De skal have denne støtte 2 gange om måneden, idet De har ret til weekendsamvær hver anden weekend, jf. samværsresolutionen. Institution (A) mener, at kommunen ikke må begrænse denne ret, jf. også henvisningen til en afgørelse fra Den Sociale Ankestyrelse (SM A-9-03) i Institution (A)'s brev af 27. juni 2003, i hvilket man også anfører, at kommunen ikke har foretaget en helhedsvurdering af Deres behov for hjælp under samværet.

Sagen drejer sig om Deres ansøgning om socialpædagogisk støtte efter servicelovens § 73 under weekendsamvær med Deres 2 børn, idet De - som følge af Deres hjerneskode - bl.a. har svært ved at sætte grænser for Deres børn og at forebygge konflikter mellem dem. Nævnet har dermed kun taget stilling til den særlige socialpædagogiske støtte under samværet - og ikke Deres sædvanlige behov for praktisk hjælp i hjemmet eller de økonomiske aspekter ved samværet. Nævnet lægger i den forbindelse til grund, at børnene i kraft af deres alder er selvhjulpne med det praktiske. Nævnet finder derfor, at den eneste relevante bestemmelse i sagen er servicelovens § 73 om socialpædagogisk bistand.

Som hjemmel for den tildelte hjælp kunne kommunen dog måske også have anvendt servicelovens § 71 (om personlig hjælp og pleje og hjælp eller støtte til nødvendige praktiske opgaver i hjemmet), selvom denne bestemmelses kerneområde ikke ses at omfatte den hjælp, som De har brug for. Nævnet finder, at det konkret ikke har nogen betydning for indholdet af kommunens

afgørelse, at kommunen har tildelt hjælpen efter § 73. De af Institution (A) i brev af 27. juni 2003 anførte øvrige bestemmelser (øverst på side 2) findes ikke relevante i denne sammenhæng.

...

Formålet med fastsættelsen af samværsret er ifølge § 16 i lov om forældremyndighed og samvær at barnets forbindelse med begge forældre søges bevaret. Der er hverken i loven eller i bekendtgørelser fastsat bestemmelser om, hvor ofte man har ret til samvær.

Der træffes kun afgørelser om samvær af statsamtet, hvis der søges derom. Hvis begge forældre er enige om samværets omfang og beder statsamtet fastsætte ret til samvær på denne baggrund, vil dette også kunne ske uden at statsamtet går nærmere ind i sagen, medmindre der aftales egentlige deleordninger. Dette betyder også, at statsamtet ikke af sig selv kontrollerer, om der skulle være grund til at ændre allerede fastsatte ordninger, f.eks. hvis den samværsberettigedes forhold har ændret sig i en sådan grad, at det ikke længere er betryggende at have samvær med børnene uden andres tilstedeværelse.

Der foreligger ikke oplysninger i denne sag om, at børnenes moder skulle have kontaktet statsamtet for at få ændret Deres samværsret, og at statsamtet skulle have afslået dette efter en undersøgelse af sagen - herunder Deres ændrede forhold - og efter høring af børnene.

Nævnet finder herefter, at der i denne sag ikke kan lægges afgørende vægt på Deres konkrete samværsresolution, idet denne er udfærdiget, inden De blev syg og som følge heraf ikke længere selv kan være alene med begge børn på samme tid uden problemer.

Nævnet er opmærksomt på Institution (A)'s henvisning til en afgørelse fra Den Sociale Ankestyrelse (SM A-9-03, som vedrører økonomisk støtte til transportudgifter under samværet, jf. servicelovens § 83) og på Den Sociale Ankestyrelses bemærkninger til afgørelsen i Nyt fra Ankestyrelsen nr. 2 af maj 2003. Nævnet finder dog, at denne afgørelse ikke som anført af Institution (A) kan tages til indtægt for, at kommunen i alle tilfælde er forpligtet til at yde socialpædagogisk støtte efter servicelovens § 73 til det samvær som måtte være fastsat af statsamtet.

For det første er der ikke tale om sammenlignelige tilfælde, idet SM A-9-03 vedrører økonomisk støtte til transportudgifter under samværet og altså ikke et tilfælde, hvor der på grund af samværsberettigedes personlige forhold var behov for socialpædagogisk hjælp.

For det andet ville Institution (A)'s betragtning kunne medføre helt utilsigtede og uoverskuelige konsekvenser for kommunerne: Hvis kommunen altid ville være forpligtet til at 'følge' en samværsafgørelse, ville dette åbne for muligheden af, at forældre, som principielt var enige om samværets omfang og om, at samværet skulle være 'overvåget' af kommunen i kraft af socialpædagogisk støtte efter servicelovens § 73, kunne aftale meget omfangsrigt samvær og bede statsamtet udfærdige en samværsafgørelse i overensstemmelse med det aftalte omfang. Forældrenes 'underhåndsaftale' om, at kommunens bevilning af socialpædagogisk støtte skulle være en betingelse for samværet, ville de kunne holde uden for statsamtets behandling af sagen. Hvis kommunen herefter i alle tilfælde skulle være forpligtet til at bevilge støtte efter § 73 - det forudsættes, at den samværsberettigede ville være berettiget til støtte efter § 73 - i det omfang, der var fastsat samvær, ville dette således kunne medføre urimelige konsekvenser for kommunen.

De øvrige afgørelser, som Institution (A) henviser til findes heller ikke sammenlignelige med denne sag, idet disse ikke udelukkende vedrører socialpædagogisk støtte til selvhjulpne børn under samvær, men også praktisk og økonomisk hjælp under samværet.

Nævnet finder, at kommunens afgørelse ikke er i strid med formålet med reglerne om samværsret, idet De med den (midlertidige) bevilgede støtte 1 gang om måneden bevarer kontakten med Deres børn ud over den kontakt, De i øvrigt allerede har med børnene uden kommunens støtte.

På denne baggrund og på baggrund af Århus Kommunes øvrige begrundelser for afgørelsen, finder Nævnet ikke grundlag for at tilsidesætte kommunens skønsmæssige afgørelse om, hvor tit De har brug for socialpædagogisk støtte efter servicelovens § 73, idet skønnet hverken findes at være i strid med de retlige rammer for skønsudøvelsen eller åbenbart urimeligt. Nævnet finder heller ikke grundlag for at antage, at der er varetaget usaglige hensyn ved kommunens afgørelse."

Institution A klagede den 11. november 2003 telefonisk på vegne af B over Det Sociale Nævn for Århus Amts afgørelse. I brev af 26. november 2003 uddybede Institution A klagen. Nævnet genvurderede den 3. december 2003 sagen og oversendte herefter sagen til Ankestyrelsen (tidligere Den Sociale Ankestyrelse).

Ankestyrelsen afviste den 11. december 2003 at behandle sagen idet styrelsen vurderede at sagen ikke havde principiel eller generel betydning. I afgørelsen anføres bl.a. følgende:

"Begrundelsen for afgørelsen:

Vi kan kun behandle en klage over en afgørelse fra det sociale nævn, hvis sagen indeholder spørgsmål af principiel eller generel interesse.

Afgørelsen af Deres sag afhænger af en konkret vurdering af, i hvilket omfang De - henset til Deres konkrete behov for hjælp - er berettiget til at få støtte efter servicelovens § 73.

Afgørelsen har ikke generel betydning for retsanvendelsen på området.

En afgørelse fra Den Sociale Ankestyrelse kan ikke forventes at give vejledning for kommunerne og de sociale nævn i den fremtidige sagsbehandling.

Bemærkninger til klagen:

Institution (A) har på Deres vegne bl.a. oplyst, at sagen er egnet til antagelse med henblik på afklaring af principperne for anvendelsen af servicelovens § 73 sammenholdt med servicelovens §§ 1 og 67, kompensationsprincippet og SM A-9-03.

Det er videre anført, at konsekvensen af nævnets afgørelse er, at De ikke vil kunne opretholde et normalt samvær, selvom såvel børn som tidligere ægtefælle har fremsat ønske herom.

Vi bemærker, at oplysningerne i klagen ikke, efter Ankestyrelsens vurdering, kan begrunde at sagen antages til principiel og/eller generel behandling. Der henvises til begrundelsen for Ankestyrelsens afgørelse." Den 28. april 2004 klagede Institution A på vegne af B til mig over myndighedernes afgørelser.

Til brug for sagens behandling anmodede jeg den 14. juli 2004 Ankestyrelsen, det sociale nævn og kommunen om en udtalelse i anledning af klagen. Jeg bad om at myndighederne redegjorde nærmere for begrundelsen for at B kun var bevilget hjælp til at have weekendsamvær med sine børn hver fjerde weekend.

I sin udtalelse af 23. august 2004 anførte Århus Kommune bl.a. følgende:

"I forbindelse med (B)'s udskrivning til eget hjem blev kommunen ansøgt om bevilling af støtte til samvær hver 2. weekend. Til ansøgningen var beskrevet et støttebehov pr. november 2002 (baseret på behov pr. april 2002). Der henvises til vedlagte kopier af behovsbeskrivelser dateret 22.4.02 samt november 2002. (B) blev udskrevet til egen bolig 1.7.03 i nærheden af sine børn, som nu i en alder af h.h.vis 12½ og 10 år kunne cykle over til deres far på kortere besøg. Endvidere var det på dette tidspunkt usikkert, om det tidligere beskrevne støttebehov stadig var gældende set i lyset af den optræning, der havde været siden.

Kommunen bevilgede derfor 22.8.03 op til 12 timers støtte pr. måned til samvær med børnene alene 1 weekend om måneden. Bevillingen blev givet foreløbig for en 3 måneders periode, hvorunder behovet skulle nærmere afklares og eventuelle andre løsningsmuligheder skulle afsøges.

Ved udmålingen blev taget i betragtning, at (B) var blevet mere selvhjulpent og var flyttet tættere på børnene, så de havde mulighed for at cykle over til faderen på kortere besøg. Der var derfor mulighed for jævnligt samvær med børnene af kortere eller længere varighed. Det blev derfor skønnet, at såvel faderens som børnenes behov for samvær var tilgodeset i den bevilgede periode. Det kan oplyses, at kommunen ikke tog udgangspunkt i (B)'s tidligere samvær med børnene hver 2. weekend, men i et skønnet behov ud fra børnenes tarv i forhold til at kunne opretholde kontakt med deres far."

Det sociale nævn anførte i sin udtalelse af 7. september 2004 bl.a. følgende:

"I henhold til § 69 i retssikkerhedsloven kan Nævnet kun efterprøve retlige spørgsmål. Nævnet kan således tilsidesætte kommunens skønsmæssige afgørelse, hvis denne er i strid med de retlige rammer for skønseudøvelsen, forvaltningsretlige principper, hvis der ved afgørelsen er varetaget usaglige hensyn, eller hvis grundlaget for afgørelsen er mangelfuldt.

Nævnet finder, at kommunens afgørelse i denne sag er en skønsmæssig afgørelse. Som anført i Nævnets afgørelse af 17. oktober 2003 fandt Nævnet (efter en gennemgang af sagens modtagne akter og kommunens begrundelse for afgørelsen, jf. i øvrigt kap. 28 i Socialministeriets vejledning om retssikkerhedslovens § 69), at der ikke var grundlag for at ændre kommunens afgørelse. Nævnet henviser i øvrigt til sin sagsfremstilling og begrundelse for afgørelsen.

På tidspunktet for sin afgørelse var Nævnet ikke bekendt med alle de nu af kommunen med udtalelsen af 23. august 2004 fremsendte notater. Nævnet var således hverken bekendt med kommunens notat af 22. august 2003 eller kommunens bemærkning i udtalelsen af 23. august 2004 om, at 'kommunen ikke tog udgangspunkt i (B)'s tidligere samvær med børnene hver 2. weekend, men i et skønnet behov ud fra børnenes tarv i forhold til at kunne opretholde kontakt med deres far'.

Institution (A) har i klagen til Folketingets Ombudsmand anført nogle bemærkninger vedr. Nævnets betragtninger om samværsafgørelser, hvilket giver Nævnet anledning til følgende bemærkninger.

Nævnets betragtninger vedr. samværsafgørelsens betydning for fastsættelse af støtte efter servicelovens § 73 er anført for at begrunde, hvorfor man efter Nævnets opfattelse ikke altid generelt - og heller ikke i den konkrete sag - har et 'retskrav' på støtte efter § 73 svarende til indholdet af en konkret udfærdiget samværsafgørelse. Nævnet har i afgørelsen redegjort herfor for at begrunde, hvorfor man var uenig i Institution (A)'s modsatte vurdering. Nævnet

konstaterer i den forbindelse, at (B)'s forhold har ændret sig siden samværs-afgørelsens udfærdigelse.

Nævnet har ikke ønsket at udtrykke tvivl om, 'hvorvidt (B) overhovedet bør have samvær med sine børn i det aftalte omfang', og Nævnet har heller ikke anført, 'at et alternativ til den sociale pædagogiske støtte er at indskrænke faderens samværsret med en samværsresolution fra statsamtet'.

I klagen til Folketingets Ombudsmand anfører Institution (A) desuden, at der er behov for en principiel stillingtagen til, om det er et sagligt kriterium for at give afslag efter servicelovens § 73, at 'det ville kunne få uoverskuelige konsekvenser for en kommune'.

For det første bemærkes, at betragtningen er Nævnets - ikke kommunens. Kommunen anfører intet herom i sin afgørelse.

For det andet bemærkes, at Nævnet heller ikke har anført at 'det er et sagligt kriterium for at give afslag efter servicelovens § 73'. Ved sin afgørelse lagde Nævnet vægt på kommunens begrundelse og fandt, at der ikke var forhold - herunder bl.a. Institution (A)'s betragtninger om samværsafgørelser og henvisningen til SM A-9-03 - som kunne føre til en ændring af kommunens afgørelse, eftersom denne hverken fandtes at være i strid med de retlige rammer for skønsudøvelsen eller åbenbart urimelig (i forhold til den retlige normering af skønnet).

Situationen havde således været anderledes, *hvis* argumentet var blevet anvendt af kommunen i dens begrundelse. Nævnet måtte da i et sådant tilfælde forholde sig til, om det havde været et sagligt argument for at give delvist afslag efter § 73."

Klagen gav ikke Ankestyrelsen anledning til at antage sagen til principiel eller generel behandling.

Institution A kommenterede de indhentede udtalelser ved brev af 2. november 2004.

Ombudsmandens udtalelse

"Det fremgår af sagen at Århus Kommune oprindelig traf afgørelse i sagen den 3. marts 2003. Denne afgørelse blev påklaget til det sociale nævn. På baggrund af Institution (A)'s brev af 27. juni 2003 meddelte Århus Kommune imidlertid den 1. juli 2003 at kommunen havde besluttet at genvurdere sagen. Det sociale nævn indstillede herefter behandlingen af klagesagen.

Herefter traf Århus Kommune den 22. august 2003 en ny afgørelse inden det sociale nævn havde haft lejlighed til at tage stilling til kommunens afgørelse af 3. marts 2003. Afgørelsen af 22. august 2003 blev påklaget til det sociale nævn der den 17. oktober 2003 traf afgørelse i sagen. Ankestyrelsen afviste den 11. december 2003 at realitetsbehandle sagen.

Ombudsmanden kan ikke behandle klager over forhold der kan indbringes for en højere forvaltningsmyndighed før denne myndighed har truffet afgørelse (§ 14 i lov nr. 473 af 12. juni 1996 om Folketingets Ombudsmand).

Da det sociale nævn ikke har taget stilling til Århus Kommunes oprindelige afgørelse af 3. marts 2003, er jeg således afskåret fra at behandle denne afgørelse. Derfor vil min gennemgang i det følgende koncentrere sig om kommunens afgørelse af 22. august 2003, det sociale nævns afgørelse af 17. oktober 2003 og Ankestyrelsens afgørelse af 11. december 2003.

Det følger af § 60, stk. 2, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område (lovbekendtgørelse nr. 72 af 6. februar 2004 med senere ændringer) at afgørelser om det generelle serviceniveau, herunder hvilke tilbud og pladser der skal være til rådighed i kommunen og amtskommunen og takster for tilbuddene, ikke kan indbringes for en anden administrativ klagemyndighed.

Efter ombudsmandslovens § 8 skal ombudsmanden ved behandling af klager over de kommunale forvaltninger tage hensyn til de særlige vilkår som det kommunale styre virker under. Ombudsmanden skal respektere de lokalpolitiske afvejninger forudsat de holder sig inden for rammerne af gældende ret. Ombudsmanden må derfor respektere de uligheder der følger af forskellige politiske afvejninger fra kommune til kommune.

Myndighedernes afslag på socialpædagogisk støtte efter servicelovens § 73

Reglerne om socialpædagogisk bistand og andre støtteforanstaltninger til personer med behov herfor på grund af bl.a. betydelig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne følger af § 73 i lov om social service (senest bekendtgjort ved lovbekendtgørelse nr. 708 af 29. juni 2004). § 73 har følgende ordlyd:

‘§ 73. Kommunen sørger for tilbud om hjælp, omsorg eller støtte samt optræning og hjælp til udvikling af færdigheder til personer, der har behov herfor på grund af betydelig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer.’

I Socialministeriets vejledning nr. 58 af 10. marts 1998 om sociale tilbud til voksne med handicap fremgår der om socialpædagogisk bistand efter § 73 i lov om social service bl.a.:

‘43. Formålet med indsatsen er at bidrage til at skabe en tilværelse for den enkelte på egne præmisser. Indsatsen tager bl.a. sigte på, at brugeren kan bevare eller forbedre sine psykiske, fysiske eller sociale funktioner.

Støtten skal tage udgangspunkt i den enkeltes særlige behov og forudsætninger og skal tildeles efter en individuel behovsvurdering for at styrke den enkeltes funktionsmuligheder eller for at kompensere for nedsat

funktionsevne, som betyder, at den enkelte ikke kan fungere optimalt i dagligdagen eller i relation til omgivelserne.

Det socialpædagogiske arbejde med personer med betydelig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne kan bestå i at støtte den enkelte til selv at træffe valg og til at få indflydelse på sin egen situation.

For personer der på grund af betydelig nedsat psykisk eller fysisk funktionsevne reelt ikke har mulighed for at tage vare på egne interesser, kan der være behov for en særlig hjælp til at opnå og fastholde egen identitet samt opnå en mere aktiv livsudfoldelse. Dette kan opnås gennem ledsagelse som socialpædagogisk bistand, både når der er tale om individuelle og fælles aktiviteter, fx i forbindelse med fritids- og kulturtilbud.

Formålet med støtten kan endvidere være udvikling og vedligeholdelse af personlige færdigheder, bl.a. med henblik på at skabe eller opretholde sociale netværk, struktur i dagligdagen m.v. således at personen bliver bedre i stand til at gøre brug af samfundets almindelige tilbud.

Den socialpædagogiske bistand vil kunne ydes både til beboere i de særlige boformer efter servicelovens kapitel 18 eller handicapegnede boliger efter lov om almene boliger samt støttede private andelsboliger m.v. Hvis det ud fra en konkret vurdering af formålet med hjælpen skønnes tilfredsstillende, at hjælpen ydes i pågældendes eget hjem, vil dette også være muligt. Kommunerne vil således kunne tilrettelægge den nødvendige bistand i form af fx besøg fra hjemmevejledere og lignende socialpædagogiske tilbud på en fleksibel og hensigtsmæssig måde.

Tildeling af ydelser efter servicelovens kapitel 14, herunder socialpædagogisk bistand, skal altid ydes på baggrund af en konkret vurdering af behovet i relation til de opgaver, som pågældende ikke selv kan klare, jf. § 75. Ydelse af støtte efter § 73 kræver, at pågældende har en betydelig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne.

Det vil sige, at der skal foretages en visitation til de enkelte tilbud, herunder en vurdering af omfang og art af den pågældende ydelse. Vurderingen skal således omfatte graden af den pågældendes funktionsnedsættelse og danne udgangspunkt for udmålingen af den hjælp, der er behov for.

...

5.3.3. Hjælpens art

45. Der kan være tale om et bredt spektrum af socialpædagogiske og andre støtteforanstaltninger som fx vejledning, rådgivning og hjælp til selvhjælp til at udføre dagligdagens gøremål m.v. Der er således tale om

den type hjælp, som efter bistandsloven skulle ydes som en integreret del af de forskellige botilbud eller som hjemmevejledning.

Hjælpen skal tage udgangspunkt i pågældendes egne behov og forudsætninger og gives med respekt for den enkeltes integritet og værdighed.

For personer med betydelig nedsat fysisk og psykisk funktionsevne vil hjælpen udover egentlig optræning og behandling kunne omfatte oplæring/genoplæring i daglige færdigheder, omsorg, støtte til udvikling af egne ressourcer, herunder muligheder for at kommunikere og indgå i samvær med andre.

Optræning, behandling og rådgivning som en forebyggende foranstaltning kan fx have form af et tværfagligt samarbejde med fysio- og ergoterapeuter. Der vil være en glidende overgang fra § 73 til § 86 om behandling (se hertil kapitel 11) og det almindelige sundhedssystem.

Efter omstændighederne vil socialpædagogisk bistand kunne omfatte ledsagelse i forbindelse med aktiviteter som fx aktivitets- og samværstilbud, beskyttet beskæftigelse o.l. Også andre aktiviteter af navnlig social karakter kan være omfattet.

Til nogle udviklingshæmmede kan der fx være behov for støtte med henblik på de pågældendes muligheder for selv at klare dagligdagen, fx træning i at klæde sig på, spisetræning, hjælp til indkøb m.v.

Hjælpen bør tage sigte på hjælp til selvhjælp både på det praktiske og det personlige plan. Der kan fx være behov for hjælp til, at den enkelte kan tilrettelægge og overskue sin egen økonomi.

46. Rådgivningsindsatsen udgør en vigtig faktor, idet rådgivning både kan have en forebyggende og en støttende effekt. Rådgivningen kan bidrage til at hjælpe den enkelte over øjeblikkelige vanskeligheder og på længere sigt gøre den enkelte bedre i stand til at løse opståede problemer ved egen hjælp.

Indsatsen kan bl.a. bestå i rådgivning i forbindelse med tilbud om aktivitets- og samværstilbud, samt fritids- og kulturaktiviteter m.v.

Der kan også være behov for hjælp i forbindelse med opretholdelse af sociale netværk samt hjælp i forbindelse med personlige forhold, konfliktløsning samt hjælp til økonomisk planlægning. Hjælpen kan også bestå af mere praktisk betonedede funktioner som fx indkøb, lægebesøg, rejser, læsning af post m.v.

Der kan imidlertid også være tale om den mere omsorgsbetonede og intensive støtte til personer med betydelig nedsat fysisk og psykisk funkti-

onsevne, hvor fx den personlige omsorg og pleje kan være et mål i sig selv.'

Bestemmelsen i § 73 må læses i lyset af servicelovens generelle formålsbestemmelse i § 1 og den specielle - og mere vidtgående - formålsparagraf i § 67 der har følgende ordlyd:

§ 1. Formålet med denne lov er

- 1) at tilbyde rådgivning og støtte for at forebygge sociale problemer,
- 2) at tilbyde en række almene serviceydelser, der også kan have et forebyggende sigte, og
- 3) at tilgodese behov, der følger af nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer.

Stk. 2. Formålet med hjælpen efter denne lov er at fremme den enkeltes mulighed for at klare sig selv eller at lette den daglige tilværelse og forbedre livskvaliteten.

Stk. 3. Hjælpen efter denne lov bygger på den enkeltes ansvar for sig selv og sin familie. Hjælpen tilrettelægges ud fra den enkelte persons behov og forudsætninger og i samarbejde med den enkelte.

...

§ 67. Til voksne med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller med særlige sociale problemer, skal der ydes en særlig indsats. Formålet med indsatsen er

- 1) at forebygge, at problemerne for den enkelte forværres,
- 2) at forbedre den enkeltes sociale og personlige funktion samt udviklingsmuligheder,
- 3) at forbedre mulighederne for den enkeltes livsudfoldelse gennem kontakt, tilbud om samvær, aktivitet, behandling, omsorg og pleje og
- 4) at yde en helhedsorienteret indsats med servicetilbud afpasset efter den enkeltes særlige behov i egen bolig, herunder i botilbud efter lov om almene boliger m.v., eller i botilbud efter denne lov.'

I vejledning nr. 136 af 11. december 2002 om metode for god sagsbehandling ved vurdering af nedsat funktionsevne som grundlag for tildeling af handicapkompenserende ydelser efter servicelovens bestemmelser anføres videre bl.a. følgende:

'Funktionsevnekriteriet og handicapkompensation efter serviceloven

Funktionsevnekriteriet

Årsagen til den nedsatte funktionsevne vil ofte være en lægeligt diagnosticeret lidelse, der angiver en betydelig og varig nedsættelse af kropslige eller kognitive funktioner, som fx syn, hørelse, lammelse, hjerneskaade. Men det er vurderingen af graden af funktionsnedsættelsen, der er afgørende for berettigelsen til de særlige handicapkompenserende ydelser efter serviceloven, og ikke den lægelige diagnose.

I FN's standardregler om lige muligheder for handicappede vedtaget i december 1993 på FN's generalforsamling anvendes begrebet handicap om tab eller begrænsninger af mulighederne for at deltage i samfundslivet på lige fod med andre. Handicap betegner her således relationen mellem et menneske med nedsat funktionsevne og dets omgivelser. Handicapbegrebet bliver på den måde et dynamisk begreb, der angiver, at grænserne for, at et menneske med en funktionsnedsættelse kan leve et normalt liv integreret i samfundet, ændres i takt med samfundets udvikling.

Handicapbegrebet i serviceloven lægger vægt på de barrierer i det omgivende samfund, et menneske med en nedsat funktionsevne støder imod. Det beskriver således relationen mellem en persons nedsatte kropslige eller kognitive funktion og mulighederne i det omgivende samfund.

Handicapkompensation

Vurderingen af funktionsevnen hos det enkelte menneske bliver efter de gældende regler sat i relation til de tre overordnede principper for handicapindsatsen:

- Solidaritetsprincippet, (skattefinansiering af ydelser).
- Sektoransvarlighedsprincippet (hver sektor er ansvarlig for 'indretning', støtte og ydelser på sit område), og
- Kompensationsprincippet, (kompensering for følgerne af nedsat funktionsevne).

Kompensationsprincippet tager udgangspunkt i, at kompensationsbehovet er forskelligt fra menneske til menneske og fra funktionsnedsættelse til funktionsnedsættelse. Tildelingskriterierne for de enkelte ydelser er fastsat efter dette princip, og for nogle ydelser er også udmålingskriterierne fastsat her udfra.

Kompensation sker enten ved naturalhjælp eller ved kompensation for væsentlige merudgifter. Der lægges herved på den ene side vægt på, at den handicappede skal afholde udgifter på linie med, hvad alle andre har. På den anden side skal personer med handicap ikke selv dække merudgifter, der er en følge af den nedsatte funktionsevne.

Handicapkompensation kan ses i to forskellige sammenhænge. På den ene side sker kompensationen ved at gøre samfundets tilbud tilgængelige for personer med nedsat funktionsevne. På den anden side ved at stille forskellige særlige ydelser til rådighed for personer med nedsat funktionsevne.

Det er en helhedsvurdering af den samlede livssituation for den enkelte og dennes familie, der ligger til grund for udmålingen af både ydelser og samlet støtte.

Nedenfor følger en række bestemmelser i serviceloven, hvorefter kommunen eller amtskommunen kan give tilbud og/eller ydelser til personer med behov for midlertidig eller varig støtte:

...

- Tilbud om hjælp, omsorg eller støtte til optræning og udvikling af færdigheder efter servicelovens § 73.'

Kompensationsprincippet er nærmere omtalt i det af Socialministeriet nedsatte udvalg om hjælpemidler og andre handicapkompenserende ydelsers 2. og afsluttende rapport (1996), s. 55ff, hvor bl.a. følgende anføres:

'6.3. Kompensationsprincippet

Afgørende for udmøntningen af solidaritetsprincippet i forhold til ydelses-systemet på handicapområdet har været udviklingen af princippet om kompensation for handicap. Efter dette princip skal personer med handicap i videst muligt omfang kompenseres for følgerne af deres handicap/funktionsnedsættelse, og herigennem så vidt muligt stilles lige med andre borgere.

...

Kompensationsprincippet tager således udgangspunkt i, at kompensationsbehovet er forskelligt fra menneske til menneske og fra handicap til handicap.

...

Kompensationsprincippet udelukker således ikke, at der i forbindelse med tildeling og udmåling af handicapkompenserende ydelser lægges vægt på den enkeltes og dennes families mulighed for at varetage de opgaver, der følger af handicappet.

Selvom der således pga. solidaritets- og kompensationsprincippernes handicappolitiske betydning ikke lægges vægt på den offentligretlige forsørgelsespligt mellem ægtefæller, anses generelt den almindelige omsorgspligt i familieforhold at kunne tillægges en vis betydning på handicapområdet. Dette betyder f.eks., at det til en vis grad indgår i vurderingen af behovet for og karakteren af handicapkompenserende ydelser, om den pågældende har nær familie, og om f.eks. den pågældendes ægtefælle eller store børn - ligesom i andre familier - må forventes at kunne yde de nødvendige håndsrækninger og anden form for bistand af praktisk karakter.

I denne vurdering indgå imidlertid også hensynet til, at familien kan fungere så normalt som muligt med de ekstraordinære belastninger, der følger af det enkelte medlems handicap, herunder hensynet til at familien ikke bliver gjort til en 'plejeforanstaltning', men fortsat fungerer som en normal familie.'

For så vidt angår reglerne om samvær, fremgår det af § 16 i lov nr. 387 af 14. juni 1995 om forældremyndighed og samvær at den forælder der ikke har barnet boende, har ret til samvær med henblik på at bevare barnets forbindelse til begge forældre. Efter gældende praksis er udgangspunktet samvær hver anden weekend, evt. suppleret af hverdagsbesøg, 2 ugers samvær i sommerferien samt nogle dage i forbindelse med jul og påske, jf. Anders Bille i U1997.B408 og statsamternes hjemmeside (www.statsamt.dk).

Som det fremgår af det ovenfor citerede, kan socialpædagogisk støtte efter servicelovens § 73 ydes til personer der har behov herfor på grund af bl.a. betydelig nedsat fysisk funktionsevne. Formålet hermed er navnlig at den pågældende kan bevare eller forbedre sine psykiske, fysiske og sociale funktioner og at opretholde sociale netværk og struktur i dagligdagen. Hjælpen vil bl.a. kunne tage form af støtte til at kommunikere og indgå i samvær med andre.

På baggrund af formålsbestemmelsen i servicelovens § 67 skal der ydes en særlig indsats over for bl.a. voksne med nedsat fysisk funktionsevne. Dette indebærer bl.a. at man skal forbedre mulighederne for den enkeltes livsudfoldelse gennem kontakt, tilbud om samvær mv., jf. § 67, nr. 3.

Dette understøttes af kompensationsprincippet hvorefter den handicappede i videst muligt omfang skal kompenseres for følgerne af sin funkti-

onsnedsættelse med henblik på at deltage i samfundslivet på lige fod med andre. Kompensationsprincippet har således karakter af et ligestillingsprincip der indebærer at den handicappede og dennes familie så vidt muligt fortsat skal kunne fungere som andre mennesker. Omfanget af støtten må derfor afpasses i forhold til den handicappedes konkrete behov og den pågældendes forhold forud for pådragelsen af handicapet.

Ved afgørelsen af om der skal ydes socialpædagogisk støtte, og i givet fald i hvilket omfang sådan støtte skal ydes, skal der foretages en konkret og individuel helhedsvurdering af den enkelte ansøgers behov og forudsætninger. Dette er også lagt til grund i Ankestyrelsens Sociale Meddelelser SM A-6-03 og SM A-9-03.

Myndighederne bygger i vidt omfang deres afgørelser på vurderinger og afvejn timer af en række forskellige hensyn og omstændigheder. Som ombudsmand har jeg ikke særlige forudsætninger for at afveje disse forskellige hensyn og omstændigheder på en anden og bedre måde end kommunen og det sociale nævn der beskæftiger sig med dette sagsområde i det daglige.

Normalt kan jeg derfor ikke gå ind i en nærmere efterprøvelse af disse vurderinger og afvejn timer. Kun hvis der er tale om ganske særlige omstændigheder, kan jeg kritisere myndighedernes afgørelse. Det kan f.eks. være tilfældet hvis sagen er mangelfuldt oplyst, eller afgørelsen i forhold til andre lignende sager er udtryk for en forskelsbehandling der ikke er sagligt begrundet. Jeg har således ikke grundlag for at kritisere myndighedernes afgørelser medmindre de retlige rammer for skønnet er overskredet.

Kommunen har ved sin afgørelse af omfanget af støtten bl.a. taget i betragtning at (B) er blevet mere selvhjulp en og er flyttet tættere på sine børn, så børnene har mulighed for at cykle over til ham på kortere besøg. Kommunen skønnede på denne baggrund at såvel (B)'s som børnenes behov for samvær kunne tilgodeses i den bevilgede periode. I sin udtalelse af 23. august 2004 har kommunen oplyst at kommunen ikke tog udgangspunkt i (B)'s tidligere samvær med børnene hver anden weekend, men i et skønnet behov ud fra børnenes tarv i forhold til at kunne opretholde kontakt med deres far.

Det sociale nævn lagde bl.a. vægt på at afslaget på socialpædagogisk bistand ikke var i strid med reglerne om samværsret. Nævnet henviste i den forbindelse til omgåelsesrisikoen hvis det antages at samværsresolutionen automatisk skal udløse hjælp efter servicelovens § 73 i samværsperioden. For det andet lagde nævnet - ligesom kommunen - vægt på at (B) var blevet mere selvhjulp en og var flyttet tættere på børnene.

For det tredje lagde nævnet - i lighed med kommunen - vægt på børnenes tarv i forhold til at kunne opretholde kontakt med deres far.

Ankestyrelsen begrundede afslaget på realitetsbehandling med at sagen ikke havde principiel eller generel betydning idet afgørelsen afhang af en konkret vurdering af (B)'s behov for hjælp.

Ankestyrelsens afvisning af at antage sagen til realitetsbehandling

Det fremgår af § 63 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område (lovbekendtgørelse nr. 72 af 6. februar 2004 med senere ændringer):

§ 63. Det sociale nævns afgørelser kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed. Den Sociale Ankestyrelse kan dog optage en sag til behandling, når Ankestyrelsen skønner, at sagen har principiel eller generel betydning. Det er den person, som afgørelsen vedrører, kommunen eller amtskommunen, der kan anmode Ankestyrelsen om at optage sagen til behandling.

Ifølge forarbejderne til bestemmelsen har en sag principiel betydning 'hvis den rejser spørgsmål om den rigtige anvendelse af en lovregel, eller hvis afgørelsen skønnes at få betydning for praksis på det pågældende område', jf. Folketingstidende 1982-83, tillæg A, sp. 2421.

Udtrykket 'principiel betydning' er ikke præcist, men peger klart på at en sag for at kunne anses for principiel må indeholde et aspekt hvis afgørelse har betydning ikke alene for den konkrete sag, men også for andre sager. Det er desuden klart at Ankestyrelsen ikke kan optage sager hvis et generelt spørgsmål allerede må anses for afklaret ved tidligere afgørelser.

Ved en lovændring i 1994 blev Ankestyrelsens kompetence udvidet til også at omfatte sager af 'generel betydning'. I forarbejderne til lovændringen blev henvist til følgende (Folketingstidende 1993-94, tillæg A, sp. 8468ff):

'...

Ad 2. Den Sociale Ankestyrelsens ansvar for sikring af praksiskoordinering

Den Sociale Ankestyrelsens opgave som principiel klageinstans med adgang til at offentliggøre sine afgørelser i 'Sociale Meddelelser' er væsentligt for at sikre en ensartet praksis på landsplan. Regeringen lægger stor vægt på, at der er tillid til, at der i det sociale system i den forbindelse sker ligebehandling af borgerne. Retssikkerhed og koordinering af praksis, skal tillægges afgørende vægt. Regeringen ønsker derfor at intensi-

vere den praksiskoordinerende indsats, der sker gennem Ankestyrelsens antagelse og behandling af principielle sager.

For at sikre Den Sociale Ankestyrelses mulighed for at varetage denne praksiskoordinerende opgave på et tilstrækkeligt bredt grundlag foreslås det hidtidige grundlag for optagelse af sager til behandling udvidet. Ikke alene spørgsmål af principiel betydning i snævrere forstand, fx sager, der beror på en konkret lovforklaring, men også spørgsmål, der i øvrigt er af generel betydning for rets anvendelsen på området, bør kunne optages til behandling i Den Sociale Ankestyrelse.

Det foreslås derfor, at begrebet 'principiel betydning' suppleres med sager af 'generel betydning'. Forslaget vil medføre, at Ankestyrelsen fremover vil kunne antage sager, der - ud over konkret lovforklaring

- er egnede til at udstikke retningslinier for et bestemt område
- kan belyse almindelig praksis
- strider imod Ankestyrelsens praksis
- viser væsentlige forskelle i praksis lokalt eller regionalt
- indeholder spørgsmål, som Ankestyrelsen ikke tidligere har taget stilling til, eller hvor ændringer i retsopfattelsen begrundet i fx ændringer i samfundsudviklingen skaber behov for fornyet stillingtagen.

For at opfylde disse målsætninger foreslås det, at Den Sociale Ankestyrelse kan optage sager af generel betydning efter såvel pensionsloven, bistandsloven, delpensionsloven og børnetilskudsloven.

...

Til nr. 10

For at sikre Den Sociale Ankestyrelses mulighed for at varetage den praksiskoordinerende opgave på et tilstrækkeligt bredt grundlag foreslås det hidtidige grundlag for optagelse af sager til behandling udvidet, således at ikke alene spørgsmål af principiel betydning i snævrere forstand, fx sager, der beror på en konkret lovforklaring, men også spørgsmål, der i øvrigt er af generel betydning for rets anvendelsen på området, kan optages til behandling i Den Sociale Ankestyrelse. Der henvises til de almindelige bemærkninger.

...'

Efter min opfattelse er det nærliggende at opfatte lovændringen fra 1994 som en mindre præcis tilkendegivelse fra Folketinget til Ankestyrelsen om at optage flere sager til realitetsbehandling end tidligere. Forstået på denne måde har tilføjelsen af sager af 'generel betydning' især betydning for sager som Ankestyrelsen kunne optage til realitetsbehandling fordi de kunne give anledning til en principiel tilkendegivelse, men som Ankestyrelsen også kunne vælge at betragte som ikke principielle fordi de også kunne anskues ud fra en konkret synsvinkel.

I Vejledning om klageregler på det sociale område (vejledning nr. 53 af 10. februar 2000) er bl.a. anført følgende:

'26. Ifølge retssikkerhedslovens § 63 kan det sociale nævns afgørelser ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Den Sociale Ankestyrelse kan dog optage en sag til behandling, når Ankestyrelsen skønner, at sagen har principiel eller generel betydning.

Der er ikke nogen skarp grænse mellem sager, der har principiel betydning, og sager, der har generel betydning.

Efter Ankestyrelsens praksis har en sag principiel eller generel betydning, hvis

- den omfatter forhold, Ankestyrelsen ikke tidligere har taget stilling til, herunder spørgsmål i forbindelse med nye regler,
- den vedrører ændringer i retsopfattelsen udtrykt af Folketingets Ombudsmand, landsretterne eller Højesteret,
- den rejser spørgsmål om administrative forskrifters lovhjemmel,
- den vedrører spørgsmål, hvor ændrede samfundsforhold eller ændrede holdninger i befolkningen skaber behov for at tage ældre praksis op til fornyet vurdering, eller den i øvrigt berører et område, hvor Ankestyrelsen finder behov for at ændre praksis,
- hvor afgørelsen strider imod Ankestyrelsens offentliggjorte praksis,
- den har generel betydning for retsanvendelsen på det pågældende område, det vil sige, at dens afgørelse har betydning ikke alene for den konkrete sag, men også for andre sager.

Sager af generel betydning kan fx være sager

- som er egnet til at udstikke retningslinier for et bestemt område,

- som kan belyse almindelig praksis,
- som viser betydelig forskel i retsopfattelsen lokalt eller regionalt,
- som vedrører generelle forvaltningsretlige sagsbehandlingsspørgsmål, som det er af betydning at få lagt normer for inden for det sociale område.'

Den mindre præcise afgrænsning af Ankestyrelsens kompetence til at optage sager til behandling som tredje instans taler for at tillægge Ankestyrelsen en vis margin ved skønnet over om sagen er af principiel eller generel betydning. Dertil kommer at Ankestyrelsens stillingtagen hertil ifølge § 57, nr. 1, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område skal foreligge inden 14 dage fra sagens modtagelse i Ankestyrelsen. Denne frist er meget kort, og vurderingen af om en sag kan antages til realitetsbehandling, må derfor ske uden at der er tid til at foretage mere indgående undersøgelser af sagens faktiske eller retlige omstændigheder, herunder af om sagen dækker over et i praksis ofte forekommende tvivlsspørgsmål.

Ved gennemgangen af den foreliggende sag har jeg derfor lagt til grund at udtrykket 'principiel eller generel betydning' skal forstås bredt.

Statsamtet har forud for (B)'s handicaps indtræden fastsat et samvær med børnene der ikke overstiger normalsamvær i henhold til almindelig praksis, dvs. hver anden weekend. (B)'s tidligere hustru har tilkendegivet at hun fortsat støtter en opretholdelse af dette samvær såfremt samværet kan finde sted med den fornødne socialpædagogiske bistand. Statsamtets afgørelse om normalsamvær er således fortsat gældende.

Århus Kommune har truffet afgørelse om at yde socialpædagogisk støtte der muliggør samvær én gang pr. måned.

Institution (A) har i sin klage navnlig påpeget betydningen af kompensationsprincippet og servicelovens formålsbestemmelser.

En fuldstændig kompensation af (B)'s funktionsnedsættelse vil efter min opfattelse indebære at (B) bevilges socialpædagogisk støtte til gennemførelse af normalsamvær.

Ankestyrelsen har begrundet sin afvisning af sagen med at afgørelsen af i hvilket omfang (B) - henset til hans konkrete behov for hjælp - er berettiget til at få støtte efter servicelovens § 73, afhænger af en konkret vurdering. Ankestyrelsen anfører endvidere at afgørelsen ikke har generel betydning for retsanvendelsen på området. Endelig bemærker Ankestyrelsen at en afgørelse fra styrelsen ikke kan forventes at give vejledning for de underordnede myndigheder i den fremtidige sagsbehandling.

I forlængelse heraf bemærker Ankestyrelsen at Institution (A)'s anbringender vedrørende servicelovens §§ 1 og 67, kompensationsprincippet og SM A-9-03 ikke kan begrunde at sagen antages til principiel og/eller generel behandling. Ankestyrelsen henviser i den forbindelse til begrundelsen for styrelsens afgørelse, jf. ovenfor. I udtalelsen af 8. oktober 2004 har Ankestyrelsen ikke anført yderligere bemærkninger.

Ankestyrelsen har i sin begrundelse ikke nærmere redegjort for hvorfor den foreliggende sag ikke kan anvendes til at belyse navnlig kompensationsprincippets betydning. Jeg bemærker i den forbindelse at Ankestyrelsen i afgørelsen der er refereret i SM A-9-03, bl.a. har lagt vægt på at der var tale om normalsamvær.

Jeg har på den baggrund henstillet til Ankestyrelsen at styrelsen antager sagen til behandling. Jeg har bedt Ankestyrelsen om at underrette mig om hvad der videre sker i sagen.

Jeg beder (B) om at afvente resultatet af Ankestyrelsens behandling af sagen før han tager stilling til om der er grundlag for igen at klage til mig.

Jeg har i øvrigt noteret mig at den konkrete bevilling af socialpædagogisk støtte ophørte med udgangen af 2003, og at kommunen på ny tager stilling til spørgsmålet om samvær.”

Ankestyrelsen meddelte efterfølgende den 5. januar 2006 at styrelsen havde antaget sagen til behandling. Ankestyrelsen traf den 20. december 2005 afgørelse om at B var berettiget til nødvendig hjælp, herunder eventuelt socialpædagogisk støtte, til samvær med sine børn hver anden weekend.

Ankestyrelsen udsendte en social meddelelse - SM C-3-06 - om sagen.